

UVOD

NASTANAK I RAZVOJ NAUKE O UPRAVLJANJU

Razvoj misli o problemima upravljanja u organizaciji možemo pratiti od pojave same organizacije kao kao oblika zajedničke društvene akcije. Postepeno od primitivnih plemenskih grupa, koje su po potrebi bile grupe za lov, javljaju se prve prve organizacione jedinice sa razvijenom organizacionom strukturom. Smatra se da sa stvaranjem vojnih plaćeničkih jedinica dolazi po postepene izgradnje čvrstih organizacijskih formi s jasno utvrđenim pravilima ponašanja.

Čovjek je u razvoju svoje civilizacije preduzimao i velike poduhvate na planeti. Iz historijske retrospektive možemo možemo uočiti sa kakvim se problemima čovjek susretao sa područja upravljanja i organizacije od najranijih začetaka civilizacije.

Egipatske piramide, građene prije nove ere, rezultat su rada većeg broja ljudi. Obzirom na tadašnji razvoj oruđa za rad i udaljenost izvora materijala za građenje, nesumnjivo, ovaj se poduhvat mogao izvesti samo uz sinhronizaciju rada velikog broja ljudi. Možemo navesti i primjer navodnjavanja u Mesopotamiji, gradnja Kineskog zida i sl. naravno, učestvuje veliki broj ljudi ali organizovano. Kao i u drugim područjima, tako i ovdje, jednom sistematizovanom naučnom pristupu prethodi relativno dug period empirijskog bavljenja pitanjima upravljanja i organizacije. Prisutan je još uvijek napor da se izvrši jedna općeprihvaćena klasifikacija pravaca u razvoju nauke o upravljanju i organizaciji. U toj „teorijskoj džungli“ susrećemo se sa raznim nazivima kao što su: naučno upravljanje, birokratska organizacija, škola ljudskih odnosa, empirijska škola, škola procesne organizacije, klasična škola i dr. U ovom radu opredjelili smo se da razvoj pručavanja upravljanja prikazemo kroz klasične, neoklasične i moderne škole upravljanja.

Klasična škola upravljanja

Klasična teorija upravljanja prvenstveno analizira: formalnu organizaciju, podjelu rada, organizacijsku strukturu i raspon kontrole. U skladu sa takvim usmjerenjem, u fokus svog interesovanja ova škola stavlja specijalizaciju rada, standardizaciju metoda rada i postupaka. Sporedna su razmišljanja o kooordinaciji, integraciji i ponašanju ljudi na radu.

Klasična škola upravljanja ima i svoje najpoznatije predstavnike: Frederic Taylor, Hanry Fayol i Max Weber.

Frederic Taylor

Frederic Taylor (185-1915) proučava upravu u SAD-u i pokrete racionalizacije u industriji te se smatra osnivačem naučne organizacije rada (Scientific Menagement). Prvi je vršio sistematska istraživanja u oblasti organizacije rada i dokazao se novim racionalnijim metodama rada, pa je iz ukupnog njegovog rada proizišao poseban sistem organizovanja proizvodnje usljed čega se taj sistem u literaturi naziva „tejlorizam“. Radeći u mnogim preduzećima uviđa razne slabosti pogotovo organizacijskog karaktera, interesira se za ekonomiju vremena i energiju, sve u cilju produktivnosti rada. Metodom „studija vremena i pokreta“ raščlanjuje radni proces na operacije, te ispituje vrijeme i pokrete u izvršavanju tih operacija. Odvaja pojedine procese: pripremu proizvodnje, kontrolu i sve drugo što nije u neposrednoj vezi sa proizvodnjom. Objašnjavajući sistem naučnog upravljanja i rukovođenja ističe četiri principa:

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com